

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/153/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205854
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614205854.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO, a. s., so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35787783, právne zastúpeného usadenou euroadvokátkou JUDr. Helenou Strachotovou, Hviezdoslavova 7, Martin, proti žalovanému I. S., T. XX.XX.XXXX, U. H. R. XXX, v konaní o zaplatenie 3,45 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 7 % ročne z istiny 391,66 eur od 16.07.2006 do 06.06.2008, úrok z omeškania 7 % ročne z istiny 375,06 eur od 07.06.2008 do 14.06.2010 a úrok z omeškania 7 % ročne z istiny 235,06 eur od 15.06.2010 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet žalobcu vedený v V. H. T..D., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS XXXXXXXXXXX.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi sa n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojom žalobou domáhal, aby súd žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny 3,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 391,66 eur od 01.03.2006 do 06.06.2008, s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 375,06 eur od 07.06.2008 do 14.06.2010, s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 235,06 eur od 15.06.2010 do zaplatenia a s náhradou trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.09.2005 so žalovaným uzatvoril zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo výške 391,66 eur na nákup spotrebného tovaru tak, že žalobca za žalovaného uhradil časť kúpnej ceny tovaru zodpovedajúcu výške poskytnutého úveru; žalovaný tovar prevzal. Úver bol odfinancovaný na účet predajcu 06.10.2005. Žalovaný sa zaviazal úver splácať v 9-tich mesačných splátkach, každá vo výške 43,52 eur, splatných k 15.dňu v mesiaci. Dátum splatnosti prvej splátky bol posunutý na deň 15.11.2005 a úver mal byť splatený ku dňu 15.07.2006 v celkovej sume 391,66 eur; úver je bezúročný. Spotrebiteľský úver je vedený na úverovom účte č. XXXXXXXXXXXXXXX, VS XXXXXXXXXXX. Žalovaný úver ani nezačal splácať, preto žalobca dňa 20.01.2006 v súlade s čl. III.-6.-1. Všeobecných podmienok od úverovej zmluvy odstúpil. Úver 395,11 eur sa stal v celom rozsahu splatný 28.02.2006. Od 01.03.2006 je žalobca v súlade s čl. V.-5. a V.-7. Všeobecných podmienok oprávnený účtovať úrok z omeškania 0,08 % denne z dlžnej sumy. Úrok z omeškania si žaloba neuplatňuje zo zmluvnej pokuty 3,45 eur, ktorá predstavuje 8 % z 43,52 eur mesačnej splátky úveru. Trestným rozkazom Okresného Košice I. zo 04.03.2009 č.k. 3T/7/2009-54 bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania trestného činu úverového podvodu a bol zaviazaný na nahradenie spôsobenej škody vo výške 391,66 eur žalobcovi. Tým nie je dotknuté právo poškodeného požadovať zvyšok nároku na náhradu škody v občianskom súdnom konaní. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 24.03.2009.

Ku dňu podania žaloby eviduje žalobca voči žalovanému dlh 3,45 eur, ktorý predstavuje neuhradenú zmluvnú pokutu za omeškanie s úhradou splátky splatnej v novembri 2005. Dňa 06.06.2008 žalovaný na úhradu spôsobenej škody zaplatil žalobcovi čiastku 16,60 eur, po podaní návrhu na vykonanie exekúcie bola dňa 14.06.2010 na úhradu spôsobenej škody pripísaná suma 140 eur.

Keďže ide o drobný spor (§ 200 ea Občianskeho súdneho poriadku) súd na prejednanie veci samej s poukazom na § 115 a/ ods. 2 Obč. súd. por. nenariadil pojednávanie, ale rozsudok za splnenia podmienok § 156 ods. 3 Obč. súd. por. vyhlásil verejne dňa 16.07.2014.

Z fotokópie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je preukázané, že bola uzatvorená pod číslom. 262357783099123 dňa 30.09.2005 v Košiciach a jej predmetom je poskytnutie úveru 11.799,- Sk (391,65 eur), ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 9-mesačných splátkach, každá vo výške 1.311,- Sk (43,52 eur). Ročná úroková sadzba nebola dohodnutá, rovnako nebola dohodnutá RPMN. Splatnosť prvej splátky je dohodnutá do 15.10.2005. Na rubovej strane tejto zmluvy sa nachádzajú Všeobecné podmienky CETELEM SLOVENSKO, a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, účinné dňa 01.05.2005. Podľa ich čl. III.-6.-1. CETELEM je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak sa klient dostal do omeškania so splatením viac než dvoch po sebe nasledujúcich splátok alebo jednej splátky dlhšie ako 3 mesiace. Podľa čl. V.-5. odstúpenie od zmluvy je potrebné vykonať formou doporučeného listu a nadobúda účinnosť ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo doručené oznámenie o postúpení druhej zmluvnej strane. Ku dňu účinnosti odstúpenia je splatný celý dlh klienta voči CETELEMU a CETELEM je oprávnený účtovať klientovi úroky z omeškania 0,08 % z dlžnej sumy za každý aj začatý deň omeškania. Podľa čl. V.-3. ak klient porušil povinnosť splácať úver riadne a včas, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej je v omeškaní viac než 30 dní..

Z fotokópie písomnosti označenej ako odstúpenie od úverovej zmluvy č. 42635524599001 súd zistil, že bola vyhotovená 20.01.2006 žalobcom pre žalovaného, ktorého vyzýva na zaplatenie v lehote do 14 dní dlžnej sumy 11.903,- Sk, zloženej z 5.244,- Sk dlžných mesačných splátok úveru, 6.555,- Sk úverovej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy a 104,- Sk zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru; v opačnom prípade bude žalobca, počnúc dňom 01.03.2006 účtovať úrok z omeškania 0,08 % denne z dlžnej sumy. Podľa fotokópie doručienky nebola zásielka žalovanému na adresu D. XXX/ X, Y. doručená z dôvodu jeho odsťahovania.

Z fotokópie trestného rozkazu Okresného súdu Košice I. č. k. 3T/7/22009-54 zo 04.03.2009, právoplatného 24.03.2009 je preukázané, že obvinený I. S.O. bol uznaný za vinného z trestného činu úverového podvodu pre skutok zo dňa 30.09.2005. kedy v Košiciach v predajni OKAY Slovakia, s.r.o. Košice požiadal o poskytnutie úveru formou zmluvy o úvere č. 42635524599001 vo výške 11.799,- Sk, pričom v žiadosti o úver, okrem predloženia iných dokladov, uviedol aj nepravdivé údaje o zamestnaní a výške príjmu, pri podpise zmluvy zaplatil akontáciu 2.000,- Sk a zvyšok sumy mal splatiť 9-timi mesačnými splátkami po 1.311,- Sk, k čomu nedošlo, dohodnuté podmienky splácania úveru nedodrжал a úver nesplatil, čím na úkor spoločnosti CETELEM Slovensko, a.s. Bratislava získal neoprávnený prospech 11.799,- Sk (391,66 eur. Zároveň bol zaviazaný poškodenému CETELEM Slovensko a.s. Bratislava nahradiť škodu vo výške 391,66 eur.

Fotokópiou potvrdenia o prijatí splátok registrovaných na úverovom prípade č. 42663292939001 je preukázaná úhrada splátok žalovaným nasledovne: čiastky po 34,19 € boli zaplatené v dňoch 26.09.2008 a 16.12.2008, dňa 19.02.2009 suma 88,73 €, 28.07.2009 15,45 €, 18.12.2009 suma 33,91 €, 27.10.2010 čiastka 20,03 €, 16.04.2010 suma 20 €, 19.04.2010 čiastka 15 €, 17.06.2010 suma 17 € a 16.03.2011 suma 30 €.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a v znení a doplnení niektorých zákonov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v ods. 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 označenej právnej úpravy ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzatvorená pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona č. 71/96 Zb. v znení účinnom ku dňu 30.09.2005 Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere.

Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere za zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obch. zák. od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 563 Obč. zák. ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanoveným právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

V súdenom prípade bolo v prvom rade bolo potrebné ustáliť, či sa žalobca domáha zmluvného plnenia, alebo náhrady škody. Na jednej strane v žalobe poskytuje skutkové tvrdenia preukazujúce existenciu práv a povinností zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 30.09.2005, na druhej strane poukazuje na svoje právo požadovať v trestnom konaní nepriznaný zostatok nároku na náhradu škody. Rozhodujúcim je jeho tvrdenie v závere žaloby o tom, že si nárokuje zaplatenie splatných a neuhradených splátok úveru, teda splátok, ktoré sa stali splatnými pred účinnosťou odstúpenia od úverovej zmluvy. Ide o záväzok žalovaného vyplývajúci z úverovej zmluvy. Nakoľko trestným rozkazom Okresného súdu Košice I. č. k. 3T/ 7/2009-54 zo 04.03.2009 bola žalobcovi v pozícii poškodeného priznaná náhrada škody vo výške zodpovedajúcej úveru 391,66 eur (v čase jeho poskytnutia 11.799,- Sk) zo zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere č. 42635524599001 z 30.09.2005, predmetom tohto súdneho konania je podľa vyčíslenia v žalobe nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty 3,45 eur. Žalobca tvrdí, že žalovaný sa zaviazal na jej zaplatenie v čl. V.-3. Všeobecných podmienok. Toto zmluvné dojednanie nepredstavuje platnú dohodu o zmluvnej pokute pre nedodržanie písomnej formy. Súd má povinnosť, napriek pasivite žalovaného, v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola čiastočne implementovaná do Občianskeho zákonníka, aj v zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ Asturcom C-40/08 (ktorý je prameňom práva) posudzovať zmluvné podmienky. Zmluvné dojednanie o povinnosti žalovaného platiť zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní, zahrnuté v časti V., označenej ako záverečné ustanovenia Všeobecných podmienok pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, malými, takmer nečitateľnými písmenami, nemôže používať ochranu práva. Navyše, podľa tohto dojednania je zmluvná pokuta splatná bezodkladne potom, čo klient dostane písomnú výzvu na jej úhradu. Naplnenie tejto podmienky, doručenie písomnej výzvy žalovanému na úhradu zmluvnej pokuty, žalobca ani netvrdil, ani nepreukázal. Súdu doručil jedine listinný dôkaz z 20.01.2006 preukazujúci jeho vôľu odstúpiť od úverovej zmluvy. Aj keby bola zmluvná pokuta dojednaná platne, k dnešnému dňu žalobca nepreukázal jej splatnosť.

Ďalej bolo predmetom konania právo žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania 7 % ročne z istiny 391,66 € od 01.03.2006 do 06.06.2008, z 375,06 € od 07.06.2008 do 14.06.2010 a zo sumy 235,06 € od 15.06.2010 do zaplatenia. Dlh žalovaného voči žalobcovi bol pôvodne 391,66 € poskytnutého úveru. Celý úver sa stal splatný v zmysle odstúpenia z 20.01.2006 od úverovej zmluvy a čl. V.-5 Všeobecných podmienok ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo doručené oznámenie o odstúpení druhej zmluvnej strane. Nepochybné bolo tvrdenie žalobcu o nemožnosti doručiť túto zásielku žalovanému, pretože na známej adrese D. XXX/X, Y. sa nezdržiava, z dôvodu odstahovania, čo žalobca preukázal fotokópiou doručeny. Zmenu adresy sa však žalovaný v čl. V.-2 Všeobecných podmienok zaviazal žalobcovi oznámiť písomne do 7 dní od okamihu zmeny, inak zodpovedá za škodu tým spôsobenú. Podľa § 46 Občianskeho súdneho poriadku, účinného ku dňu 25.01.2006 (dátum podania zásielky na poštovú prepravu) podmienkou doručenia zásielky, ktorá nie je určená do vlastných rúk je, že sa adresát v mieste doručenia zdržiava. Nakoľko podľa oznámenia pošty táto podmienka v prípade žalovaného nebola splnená, žalobca platne od uzatvorenej zmluvy doposiaľ neodstúpil, takže odstúpenie nemohlo nadobudnúť účinnosť ku koncu februára 2006 a žalovaný nemôže byť v omeškaní s plnením celého záväzku od 01.03.2006 (je v omeškaní s plnením tej-ktorej splátky, úrok z omeškania v takejto podobe si však žalobca neuplatnil). Žalovaný sa zaviazal úver zaplatiť v 9-tich mesačných splátkach, z ktorých prvá podľa dohody zmluvných strán bola splatná 15.10.2005, podľa tvrdenia žalobcu 15.11.2005, takže úver mal byť, podľa nesporného tvrdenia žalobcu, splatený ku dňu 15.07.2006. Od nasledujúceho dňa, teda 16.07.2006, je žalovaný v omeškaní s plnením svojho záväzku a žalobcovi patrí úrok z omeškania vo výške 2-násobku diskontnej sadzby Národnej banky Slovenska platnej k tomuto dňu, čo je úrok z omeškania vo výške 8 % ročne, žalobca si uplatnil vo výške 7 % ročne a podľa jeho návrhu mu bola priznaná. Úrok z omeškania 7 % ročne z istiny 391,66 € od 16.07.2006 patrí do 06.06.2008, kedy žalovaný uhradil 16,60 €, preto od 07.06.2008 patrí z istiny 375,06 € do 14.06.2010, kedy došlo k úhrade sumy 140 €. Od 15.06.2010 preto patrí z istiny 235,06 € až do zaplatenia žalovaného nároku. Vo zvyšnej časti nároku na zaplatenie úroku z omeškania súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 150 Obč. súd. por. Primárnym ustanovením pre rozhodovanie o náhrade trov konania je § 142 ods. 2 Obč. súd. por. V časti žalovanej istiny 3,45 eur žalobca úspech nemal, v časti príslušenstva žalovaného nároku mal. V prípade vyčíslenia žalovaného nároku na úrok z omeškania je zrejmé, že tento prevyšuje žalovanú istinu (úrok 7 % ročne zo sumy 391,66 € je 27,42 € ročne). Dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie a náhrady trov konania žalobcovi spočívajú v okolnostiach prípadu. Žalobca podal žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty 3,45 € napriek rozhodovacej praxi súdov, ktoré zmluvné dojednanie o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu obsiahnuté vo Všeobecných podmienkach, bez jeho podpisu zmluvných strán považujú za neplatné. Rovnako bola táto žaloba podaná nedôsledne, pokiaľ ide o tvrdenú dobu splatnosti samotného úveru. Napokon súd nemohol prehliadnuť, že žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 01.03.2006 žalobou doručenou tunajšiemu súdu 25.06.2014, teda po uplynutí 8 rokov, čo možno hodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa pritom nevyporiadal s novelizáciou právnych predpisov spotrebiteľského práva účinnou od 01.05.2014, s judikatúrou slovenských súdov a Súdneho dvora EU, nehovoriac o komunitárnom práve. Priznanie práva na náhradu trov konania niekoľkokrát prevyšujúcich žalovanú istinu a jej príslušenstvo nezodpovedá zmyslu a účelu súdneho konania, keď podľa § 2 Občianskeho súdneho poriadku má súd dbať na to, aby práva neboli zneužívané na úkor fyzických a právnických osôb. Po zvážení týchto okolností súd nemohol inak, než náhradu trov konania žalobcovi nepriznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nesplní povinnosť stanovenú týmto rozhodnutím, môže oprávnený navrhnuť exekúciu podľa osobitného zákona.